

РЕШЕНИЕ

№ 3669

гр. София, 08.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-28 СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ивайло Димитров

при участието на секретаря Надежда Св. Масова
като разгледа докладваното от Ивайло Димитров Гражданско дело № 20221100104317 по описа за 2022 година

Предявен е иск с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ, от К. М. К. срещу З.А.Д. „А.Б.“ АД за сумата от 40 000 лв. (предвид допуснатото увеличение в о.с.з от 08.11.2022 г.), представляваща застрахователно обезщетение за настъпило застрахователно събитие по сключен между К. М. К. и З.А.Д. „А.Б.“ АД договор за имуществено застраховане, обективиран в застрахователна полица №BG/01/121001257183/05.05.2021 г., по застраховка „Моята кола“ - Застрахователен пакет „Макс“ - „Каско на МПС“ относно лек автомобил марка „Пежо“, модел „Рифтер“, с рег. № *****, който е бил противозаконно отнет от неизвестно лице в периода между 13:00 ч. на 26.07.2021 г. и 22:15 ч. на 29.07.2021 г. в гр. София, на бул. *****, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба - 27.04.2022 г. до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че в периода между 13:00 ч. на 26.07.2021 г. и 22:15 ч. на 29.07.2021 г. в гр. София, на бул. ***** собственият му лек автомобил марка „Пежо“, модел „Рифтер“, с рег. № *****, е бил противозаконно отнет от неизвестно лице, като веднага след установяване на липсата му е уведомил органите на МВР. По случая било образувано ДП № 1108/2021 г., по описа на 09 РУ - СДВР, пр. пр. № 22238/2021 г., по описа на СРП, като към датата на подаване на исковата молба противозаконно отнетият автомобил не е открит и не е установен и извършителят.

На 30.07.2021 г. ищецът е подал уведомление за настъпило застрахователно събитие по риска „Кражба и грабеж на МПС“ в представителството на „ЗАД А.Б.“ АД, за което е била образувана щета № 0306-21-217-500011.

Счита, че представените от него документи са достатъчни ответникът да се произнесе и да му определи изплащането на обезщетение, но въпреки това застрахователят необосновано е изискал допълнителни документи.

Предвид гореизложеното поддържа, че за него е налице правен интерес от предявяването на настоящата претенция, поради което моли съдът да уважи изцяло иска му.

Ответникът З.А.Д. „А.Б.“ АД признава наличието на валидно възникнало застрахователно събитие по покрит застрахователен риск, за което е бил уведомен на 30.07.2021 г. от ищеца, като е заведена щета с № 0306/21/217/500011.□

Оспорва обаче твърдението на ищеца, че е изпълнил всички предвидени в застрахователния договор задължения, тъй като не е представил поисканата от него

нотариално заверена декларация от съпругата му по чл. 264, ал. 2 ДОПК и съгласието □ за изплащане на обезщетение по посочената банкова сметка. Счита, че процесният автомобил е част от съпругеска имуществена общност, което обосновава необходимостта от представянето на изисканите от застрахователя документи. Сочи и, че съгласно предоставеното от К. и Н. К.и пълномощно, дружеството е упълномощено да извършва всички необходими действия, свързани с разпореждане с процесния автомобил. Липсата на посочената декларация пречатствала възможността за реализиране на правата по пълномощното, учредени в полза на застрахователя.

Поддържа, че предвид бездействието на ищеца, изразяващо се в непредставяне на изискани от застрахователя документи, е налице невъзможност от ответника да изпълни задълженията си по посочения договор, като се произнесе в срок до 15 работни дни след получаване на всички необходими документи относно заведената претенция.

В условия на евентуалност твърди, че неизпълнението на посочените задължения, е предпоставка за редукция на дължимото обезщетение съобразно предвиденото в застрахователния договор, като оспорва и претендираната от ищеца сума, която е била силно завишена по размер, като действителната стойност на МПС към датата на събитието е в по - нисък размер от претендирания.

Съдът, след като взе предвид доводите на страните и събраните по делото доказателства, при спазване на разпоредбите на чл. 235 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Разпоредбата на чл. 405, ал. 1 от КЗ предвижда задължение за застрахователя при настъпване на застрахователното събитие да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок.

С доклада по делото са отделени като безспорни и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата: че по застрахователна полица №BG/01/121001257183/05.05.2021 г., по застраховка „Моята кола“ - Застрахователен пакет „Макс“ - „Каско на МПС“ относно лек автомобил марка „Пежо“, модел „Рифтер“, с рег. № *****, сключена между ищеца и ответника, е настъпило застрахователно събитие, изразяващо се в противозаконно отнемане на лекия автомобил от неизвестно лице в периода между 13:00 ч. на 26.07.2021 г. - 22:15 ч. на 29.07.2021 г. в гр. София, на бул. *****, от собственика му К. М. К..

В тежест на ищеца е да докаже размера на претърпяната вреда, изразяваща се в пазарната стойност на застрахования автомобил в периода на неговото отнемане, както и че единствено той е активно материално легитимиран да получи полагащото му се застрахователно обезщетение.

В тежест на ответника е да докаже, че са били налице основания за отказ да определи и изплати обезщетение за лекия автомобил поради непредставяне от съпругата на ищеца на декларация по чл. 264, ал. 2 ДОПК и съгласието □ за изплащане на обезщетение по посочената банкова сметка в негова полза.

Самият ответник признава наличието на валидно възникнало застрахователно събитие по покрит застрахователен риск, за което е бил уведомен на 30.07.2021 г. от ищеца, като е заведена щета с № 0306/21/217/500011. Отказът си да изплати застрахователното обезщетение аргументира с непредставянето на поисканата от него нотариално заверена декларация по чл. 264, ал. 2 ДОПК от съпругата на ищеца и липса на изразено от нея съгласие за изплащане на обезщетение по посочената банкова сметка.

Възможността застрахователя да откаже плащане на застрахователното обезщетение е уредена в нормата на чл. 408, ал. 1 от КЗ в следните хипотези: 1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение; 2. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; 3. при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в

закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие; 4. в други случаи, предвидени със закон.

В съдебната практика по приложението на чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ, идентична с разпоредба на чл. 211, ал. 1, т. 2 от КЗ (отм.) (решение № 86 от 18.07.2014 г., по т. д. № 2230/2013 г. и решение № 143 от 19.01.2021 г. по т. д. № 1505/2020 г., I т.о. на ВКС), се приема, че отказът от изплащане на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя може да бъде основателен само, когато последният установи неизпълнение на задължение, което е предвидено в договора или в закон и е значително с оглед интереса на застрахователя, като едновременно с това следва да е установена пряка причинно-следствена връзка между настъпването на застрахователното събитие и неизпълнение на това задължение.

В представените към отговора на исковата молба общи условия, за които страните не спорят, че са приложими към процесната застрахователна полица, и в частност т. 2.4.2, лист 47 от ОУ (л. 78 от делото), е поставено като единствено условие за изплащане на застрахователното обезщетение към застрахования да упълномощи застрахователя с правото да се разпорежда с откраднатото МПС, каквото не се спори, че е представено и което е подписано и от съпругата на ищеца. Нито в договора, нито в общите условия, е поставено изискването съпругата на застрахования да представя нотариално заверена декларация по чл. 264, ал. 2 ДОПК, за да бъде изплатено застрахователното обезщетение, поради което подобно обстоятелство не може да бъде основание за отказ от плащане от застрахователя.

Отделно от това, непредставянето на въпросната декларация не е значително с оглед интереса на застрахователя, тъй като то е поведение на застрахования, последващо настъпването на застрахователното събитие и по никакъв начин няма отношение към противозаконното отнемане на лекия автомобил, нито пречатства доказването на обстоятелствата при неговото настъпване или би могло да предотврати или ограничи вредите (изрично в този смисъл и решение № 49 от 29.07.2013 г. по т. д. № 840/2012 г., т. о. на ВКС).

Идентични с горните съображения са и тези за неоснователност на другото възражение на застрахователя, с което е мотивирал отказа си да изплати застрахователно обезщетение – непредставяне от съпругата на ищеца на съгласие застрахователното обезщетение да бъде изплатено по посочената от ищеца банкова сметка. Необходимо е да се отбележи и, че правото на застрахователно обезщетение се поражда не от правото на собственост върху застрахования автомобил (за който не се спори, че е съпружеска имуществена общност), а от възникналото застрахователно правоотношение по сключената застраховка от съпруга К. М. К. като акт на обикновено управление на общото семейно имущество по смисъла на чл. 24, ал. 2 СК (така и определение № 256 от 04.04.2013 г., по ч. т. д. №1509/2013 г. на ВКС). Ето защо и възникване правото на ищеца да получи застрахователно обезщетение по посочена от него банкова сметка не е обусловено от съгласието на съпругата, тъй като не се касае за разпореждане със собствена на съпрузите вещ.

Предвид изложеното и при установено по делото наличие на валидно застрахователно правоотношение, по което е настъпило застрахователно събитие „Кражба“ на процесния автомобил, представляващо покрит застрахователен риск, ответникът не е имал основание да откаже определяне и изплащане на застрахователно обезщетение. Размерът на последното следва да се определи по правилата на чл. 386, ал. 1 и ал. 2 КЗ – равняващо се на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност, но ненадхвърлящо застрахователната сума (лимита на отговорност).

При кражба на лек автомобил размерът претърпените вреди е равен на действителната му стойност, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество. При това положение стойността на процесното МПС

следва да се определи според метода на пазарните аналози (сравнителен метод), при който се проучват и анализират оферти на идентични или подобни на процесния автомобил МПС-та, тъй като с цел набавяне на друг автомобил, заместващ откраднатия, застрахованият би действал като купувач чрез покупката му на свободния пазар на употребявани автомобили. Методът на амортизираната заместителна стойност, при който се приспадат различни елементи на изхабяване, не следва да се прилага, тъй като коефициентът на овехтяване е инкорпориран в самата застрахователна стойност (в този смисъл решение № 79 от 02.07.2009 г. по т. д. № 156/2009 г., I т. о. на ВКС и решение № 60135 от 15.11.2021 г. по т. д. № 1821/2020 г., т. к., II т. о. на ВКС). Ето защо и съдът намира за основателно възражението на ищеца, че определянето на застрахователното обезщетение трябва да се определи при кредитиране на приетата по делото съдебна автотехническа експертиза във вариант втори – при прилагане на метода на пазарните аналози, при който пазарната стойност на лекия автомобил към момента на отнемането му (29.07.2021 г.) е 40 319 лв. В тази връзка не следва да се приема за стойност на действително претърпените вреди дадената от вещото лице сума от 33 840 лв., защото тя е средноаритметичната стойност на лекия автомобил, изчислена по метода на пазарните аналози и по метода на амортизираната заместителна стойност, а последната, по вече изложените съображения, е неприложима, доколкото при нея се използва коефициент на овехтяването на вещта, несъответстващ с нормата на чл. 386, ал. 2 КЗ. Следва да се отбележи, че така възприетият размер на вредата кореспондира в пълна степен и с определената застрахователна стойност на автомобила, която е житейски логично да не се е променила в краткия период от по-малко от три месеца, между датата на сключването на застрахователния договор (05.05.2021 г.) и момента на настъпване на застрахователното събитие (29.07.2021 г.).

Тъй като предвиденият застрахователен лимит по полицата е 40 000 лв., а се доказва, че пазарната стойност на автомобила към датата на неговата кражба е по-висока (40 319 лв.), то и ответникът дължи изплащане на застрахователно обезщетение в пълния размер на уговорената застрахователна сума, респективно предявеният иск е изцяло основателен.

Безспорно е между страните, че преди завеждането на делото застрахователят е бил сезиран с извънсъдебно предявена претенция от ищеца, но е отказал плащане, което съдът намира за необосновано по изложените в настоящото решение мотиви, поради което е налице забава от негова страна. Предвид уважаването на главната претенция, искането за присъждане на лихва за забава в размер на законната лихва, считано от датата на исковата молба - 27.04.2022 г., е основателно.

По разноските:

При този изход на спора на ищеца се дължи присъждането на разноски за държавна такса от 1600 лв. и 500 лв. – депозит за САТЕ. Основателно е възражението на ответника за прекомерност на размера на заплатеното и претендирано адвокатско възнаграждение от 4620 лв. с ДДС, предвид липсата на фактическа и правна сложност на делото, приключило в едно съдебно заседание. Същото следва да се присъди в минималния размер по чл. 7, ал. 2, т. 4 от НМРАВ, който при материален интерес от 40 000 лв. се равнява на 2076 лв. с ДДС (или 1730 лв. без ДДС).

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА З.А.Д. „А.Б.“ АД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр. София, бул. „*****, да заплати на К. М. К. с ЕГН *****, с адрес гр. София, ж.к. „*****, със съдебен адрес гр. София, р-н „Слатина“, ул. *****, чрез адвокатско дружество „Г.И П.“ на основание чл. 79 ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 408 ал. 1 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД

сумата от **40 000 лв.**, представляваща застрахователно обезщетение за настъпило застрахователно събитие по сключен между ищеца К. М. К. и ответника З.А.Д. „А.Б.“ АД договор за имуществено застраховане, обективиран в застрахователна полица №BG/01/121001257183/05.05.2021 г., по застраховка „Моята кола“ - Застрахователен пакет „Макс“ - „Каско на МПС“ относно лек автомобил марка „Пежо“, модел „Рифтер“, с рег. № *****, който е бил противозаконно отнет от неизвестно лице в периода между 13:00 ч. на 26.07.2021 г. и 22:15 ч. на 29.07.2021 г. в гр. София, на бул. *****, **ведно със законната лихва** от датата на депозиране на исковата молба - 27.04.2022 г. до окончателното плащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК **съдебни разноси** в общ размер на **4176 лв.**

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски апелативен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____